

Revolutie in Wenen!

Medea's kinderen is vanaf eind mei ook te zien tijdens de Wiener Fest-wochen, waarvan Milo Rau intendant is. Zijn missie daar: revoluties ontke-tenen. Op de openingsdag wordt de Vrije Republiek Wenen uitgeroepen,

met eigen vlag, hymne en grondwet. Grote bedrijven, politici en media moeten zich verantwoorden voor een tribunaal van burgers en kunste-naars. Rau toont er ook zijn opera-debuut *La clemenza di Tito*.

Na afloop van de voorstelling zit een vrouw met een wit weggetrokken gezicht op de grond in de gangen van de schouwburg in Gent. Omstanders brengen haar een glaasje water. Toen de voorstelling nog bezig was, verliet er regelmatig iemand even de zaal. Andere toeschouwers hielden hele scènes lang de handen voor de ogen. Vooraf kreeg het publiek al een triggerwarning: 'Deze voorstelling bevat scènes die rechtstreeks of onrechtstreeks verwijzen naar zelfmoord, kindermoord, pedofilie en bevat scènes met nepbloed.'

Medea's kinderen van theaterregisseur Milo Rau ging vorige week in première bij NTGent. Vanaf 10 mei is het stuk drie dagen op rij in Nederland te zien, in Internationaal Theater Amsterdam. De voorstelling wordt gespeeld door één volwassen acteur en een groep kinderen in de leeftijd van 8 tot 14 jaar oud.

De Zwitserse regisseur staat bekend om zijn controversiële theaterproducties, die vaak in de aanloop van de première al ophef veroorzaken. Voor *Lam Gods* (2018), een theatrale uitbeelding van het gelijknamige schilderij, riep Rau voormalig Syriëstrijders op om te komen auditeren.

De voorstelling *Familie* (2020), waarin een expliciete zelfdodings-scène zat, kwam hem op de beschuldiging te staan van het romantiseren van suïcide. En na een re-enactment van een veldslag tussen boeren en politie in Brazilië voor *Antigone in de Amazone* (2023), kwamen rechtse fora in actie en werden Rau en zijn team tegengehouden door de politie.

Het concept van zijn nieuwste creatie *Medea's kinderen* leunt sterk op zijn eerdere voorstelling *Five Easy Pieces* uit 2016, waarin Rau een groep jonge kinderen scènes rondom de zaak-Marc Dutroux liet naspelen – over ophef gesproken. De eeuwenoude mythe van Medea, de vrouw die haar eigen kinderen doodt om wraak te nemen op haar overspelige man, koppelt hij nu aan een hedendaags familiedrama in Brussel: in 2007 vermoordde een moeder haar vijf kinderen met een mes, en probeerde vervolgens zichzelf te doden. De namen werden veranderd, maar de ijzingwekkende details bleven: het twintig centimeter lange keukennes, het gutsende bloed, de reutelende ademtichten.

Maar de voorstelling begint bij het nagesprek. Om beurten schuiven de kinderen, gedoucht en opgefrist, aan op het voortoneel om vragen van acteur Peter Seynaeve te beantwoorden over de voorstelling. Maar de monterekindercast wil liever liedjes zingen of monologen opvoeren, dan in een geforceerde setting de eigen voorstelling duiden. En zo glijdt *Medea's kinderen*, nota bene met spelplezier als katalysator, vanzelf het drama in.

Terwijl op een projectiescherm vooraf opgenomen scènes te zien zijn die door volwassen acteurs wor-

Vanaf links: Emma Van de Castele (13), Sanne De Waele (14), Vik Neirinck (10), Anna Matthys (8) en Jade Versluys (12).

Foto's Michiel Devijver

THEATER 'Medea's kinderen' is een bloedstollende, gitzwarte tragedie, maar ergens gloort een sprankje hoop

De Zwitserse regisseur Milo Rau staat bekend om zijn controversiële theaterproducties. De monterekindercast van 'Medea's kinderen' krijgt het zwaar te verduren.

Links Anna Matthys (8), rechts Emma Van de Castele (13).

den gespeeld, brengen de kinderen live op het toneel het verhaal tot leven. Tussendoor reflecteert Seynaeve met hen op de scènes. Hoe speel je bijvoorbeeld een oude man? Simpel, verklaart de 10-jarige Vik, wars van enig sentiment: 'Je zet een krakerige stem op en denkt aan je eigen dood.'

De zwaarte van de thematiek werpt een boeiend contrast op met de nuchtere onbevangenheid van de kinderen. Jade, een 12-jarig meisje dat in de uitgerekte, felrealistische apotheose de moeder speelt die haar kinderen de keel doorsnijdt, vertelt dat ze zich de eenzaamheid van haar per-

sonage goed kan voorstellen: 'Het moeilijkst aan het leven vind ik de andere mensen. Als ik alleen ben, ben ik gelukkig.'

Het vanzelfsprekende plezier dat de groep kinderen aanvankelijk heeft in het naspelen van de tragedie, wordt gaandeweg echter problematischer. Tijdens de uitgerekte moord-scène is het ineens diffuus of de weerstand van de kinderen op de toneelvloer gespeeld of authentiek is. Veelzeggend daarbij is ook de rol van Seynaeve, die als vertegenwoordiger van de oudere generatie de kinderen aanvankelijk licht dwingend, maar ten slotte ronduit gewelddadig de tragedie in forceert – regelrecht de dood in.

Daarin raakt Rau aan de kern: de wetten van de tragedie lijken genadeloos, *Medea* kun je simpelweg niet opvoeren zonder kindermoord. Of we nu onze ogen dichtknijpen of andermans pijn helemaal doorvoelen, het einde staat vast.

Hoe absurd goed zijn we in staat om een tragedie voor onze ogen te zien voltrekken, zonder in te grijpen?

Via de Griekse tragedie *Medea*, een waargebeurde Belgische strafzaak én de goudeerlijke reflecties van een groep jonge kinderen, brengt de regisseur een ijselijke kluwen aan tragedies op toneel.

Uiteindelijk stelt Milo Rau ons met de voorstelling de vraag: blijven we passief kijken naar hoe soortgelijke tragedies zich alsmat weer voor onze ogen voltrekken? Of lukt het de jonge generatie, de kinderen van Medea, om het drama af te wenden, een ander einde tegemoet? *Medea's kinderen* is een bloedstollende, gitzwarte voorstelling, maar door de ontwapenende aanwezigheid van de jonge kinderen, gloort er toch iets van hoop.

Sander Janssens

Medea's kinderen van Milo Rau, NTGent. 20/4, NTGent (B). 10 t/m 12/5 in Internationaal Theater Amsterdam.

Praten over gedachten aan zelfdoding kan bij 113 Zelfmoordpreventie. Bel 0800-0113 of 113 voor een gesprek. U kunt ook chatten op 113.nl.